

Vieremän kirkonkylän koulun oppilashuoltosuunnitelma

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO.....	1
2. OPPILASHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPPILASHUOLTOPALVELUT.....	1
3. YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT.....	2
3.1 Oppilashuoltotyötä koulun arjessa tekevät.....	3
3.2 Monialaisten oppilashuoltoryhmien toimintatapa.....	7
3.3 Toimintatapoja oppilaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi	
- Lasten – ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.....	7
- Kummioppilastoiminta.....	9
- Muksuoppi.....	9
- Kouluruokailu.....	9
- Kouluterveydenhuolto.....	10
- Koulutaturmat ja ensiapu.....	11
- Koulukuraattori.....	11
- Koulupsykologi.....	12
- Koulukuljetukset.....	12
- Järjestyssäännöt.....	14
- Poissaoloihin puuttuminen.....	16
- Koulutehtävien laiminlyönti.....	16
- Oppilashuollon yhteistyö koulutuksen siirtymävaiheissa.....	16
- Oppilaiden opintojen ohjaus.....	17
4. YKSILÖKOHTAISEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMINEN.....	17
4.1 Oppilaalle tarjottava oppilashuollollinen tuki kurinpitorangeistuksen yhteydessä sekä silloin, kun opetukseen osallistuminen on evätty.....	19
5. OPPILASHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA.....	19
5.1 Kasvatuskeskustelu- toimintatapa.....	20
5.2 Lastensuojeluilmoitus.....	22
6. OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN...23	
LIITTEET.....	

1 JOHDANTO

Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki astui voimaan 1.8.2014. Uusi laki painottaa ennalta ehkäisevän työn eli yhteisöllisen oppilashuollon ensisijaisuutta. Yhteisöllisen oppilashuollon tuleekin tästä lähtien olla ensisijainen toimintamuoto. Tavoitteena on, että koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Laki korostaa myös oppilaiden ja vanhempien osallisuutta. Oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä tarvittava oppilashuolto. Hänellä on myös oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oppilashuollon järjestäminen perustuu perusopetuslakiin ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Oppilashuollon järjestämistä ohjaa myös Ylä-Savon yhteistoiminta-alueelle laadittu lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Vieremän kunnan opetussuunnitelmassa 1-9 luokille on kuvattu oppilashuollon kokonaisuus kunnan tasolla. Lisäksi jokaisen koulun tulee laatia oma koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma. Tämän oppilashuollon suunnitelman tavoitteena on kuvata, miten oppilashuoltotyötä toteutetaan Vieremän kirkonkylän koululla. Suunnitelma tulee päivittää vuosittain.

2 OPPILASHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPPILASHUOLTOPALVELUT

Kouluterveydenhoitajia suositellaan olemaan 1 terveydenhoitaja 600 oppilasta kohden. Kirkonkylän koululla oppilaita on lukuvuonna 2018-19 297 ja suositusten mukainen resurssi on toteutunut.

Koulukuraattori on työskennellyt lukuvuonna 2018-19 Vieremän kouluilla kahtena päivänä viikossa, pääsääntöisin maanantaisin ja torstaisin sekä joka toinen perjantai (puolet työajasta). Kyläkouluilla kuraattori käy pääsääntöisesti torstaisin. Puhelimella hänet tavoittaa jokaisena arkipäivänä samoin kuin sähköpostilla ja Wilmalla.

Koulupsykologia ei ole ollut lukuvuonna 2018-19. Tarvittaessa koulupsykologin palvelut on hankittu ostopalveluna Iisalmen Tietotaidolta. Oppilas on saanut halutessaan lähetteen koululta.

Koulupsykologin palvelujen tarve on painottunut psykologisten tutkimusten tekoon ja kognitiivisiin kykytasoarvioihin..

Oppilaat ovat ohjautuneet koulupsykologille pääasiassa erityisopettajien, luokanvalvojien ja oppilashuoltoryhmien kautta sekä koulukuraattorin tai terveydenhoitajan aloitteesta. Ohjaavina tahoina ovat olleet myös sosiaalitoimi, lasten ja nuorten palvelut sekä erikoissairaanhoido. Myös lasten vanhemmat ovat varanneet lapsilleen suoraan aikoja koulupsykologilta ja erityisesti lukioikäiset ovat myös itsenäisesti hakeutuneet koulupsykologin vastaanotolle.

Suomen Psykologiliiton suositusten mukaan yhdellä koulupsykologilla suositellaan olevan korkeintaan 600-800 oppilasta vastuualueellaan ja koulujen määräksi suositellaan korkeintaan 3-4 koulua/ koulupsykologi. Vieremän tämänhetkiset koulupsykologiresurssit eivät täytä Psykologiliiton suosituksen mukaista minimitaloitetta, sillä Vieremän sivistystoimen vastuualueella on lukuvuonna 2018-19 yhteensä 418 koululaista (peruskoulu ja lukio). Vieremä tarvitsisi siis

ainakin 2,5 pv psykologipalvelua/ vko eli 0,5 psykologin työpanoksen, jotta minimitavoite saavutettaisiin. Koulupsykologiresurssin palauttaminen kuntaan on tulevien vuosien haaste.

3.YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

Oppilashuolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus¹. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa.² Kouluyhteisön tai oppilaiden hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Koulussa oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla.³ Oppilashuollon palveluja ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut⁴. Näiden asiantuntijoiden tehtävät liittyvät niin yksilöön, yhteisöön kuin yhteistyöhön. Palveluja tarjotaan oppilaille ja huoltajille siten, että ne ovat helposti saatavilla⁵. Palvelut järjestetään lain edellyttämässä määräjassa⁶.

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta oppilashuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluja⁷. Oppilaan ja huoltajan osallisuus oppilashuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja oppilashuollosta tiedottaminen lisää oppilashuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista. Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa.

Oppilashuollon tavoitteet, tehtävät ja toteuttamisen periaatteet muodostavat esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen ulottuvan jatkumon. Eri koulutusasteiden vuorovaikutus on tärkeää pohdittaessa oppilashuollon toimintaa kokonaisuutena. Yhtenäiset käytännöt tukevat eri kehitysvaiheissa oppilaan terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Oppilashuollon monialaisen yhteistyön rakenteita, muotoja ja toimintatapoja kehitetään kouluyhteisössä ja eri yhteistyötahojen kanssa. Kehittämistyö edellyttää oppilashuollon suunnitelmallista arviointia⁸.

Ylä-Savoon on laadittu seudullinen oppilashuollon strategia vuoteen 2020 asti ja nettipohjainen oppilashuollon käsikirja, joka löytyy osoitteesta <http://www.yla-savo.fi/fi/Yla-Savon-oppilashuolto>

---

¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 9 § 1 mom.

² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § 4 mom. ja 18 § 1 mom.

³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 4 § 1 ja 2 mom.

⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § 3 mom.

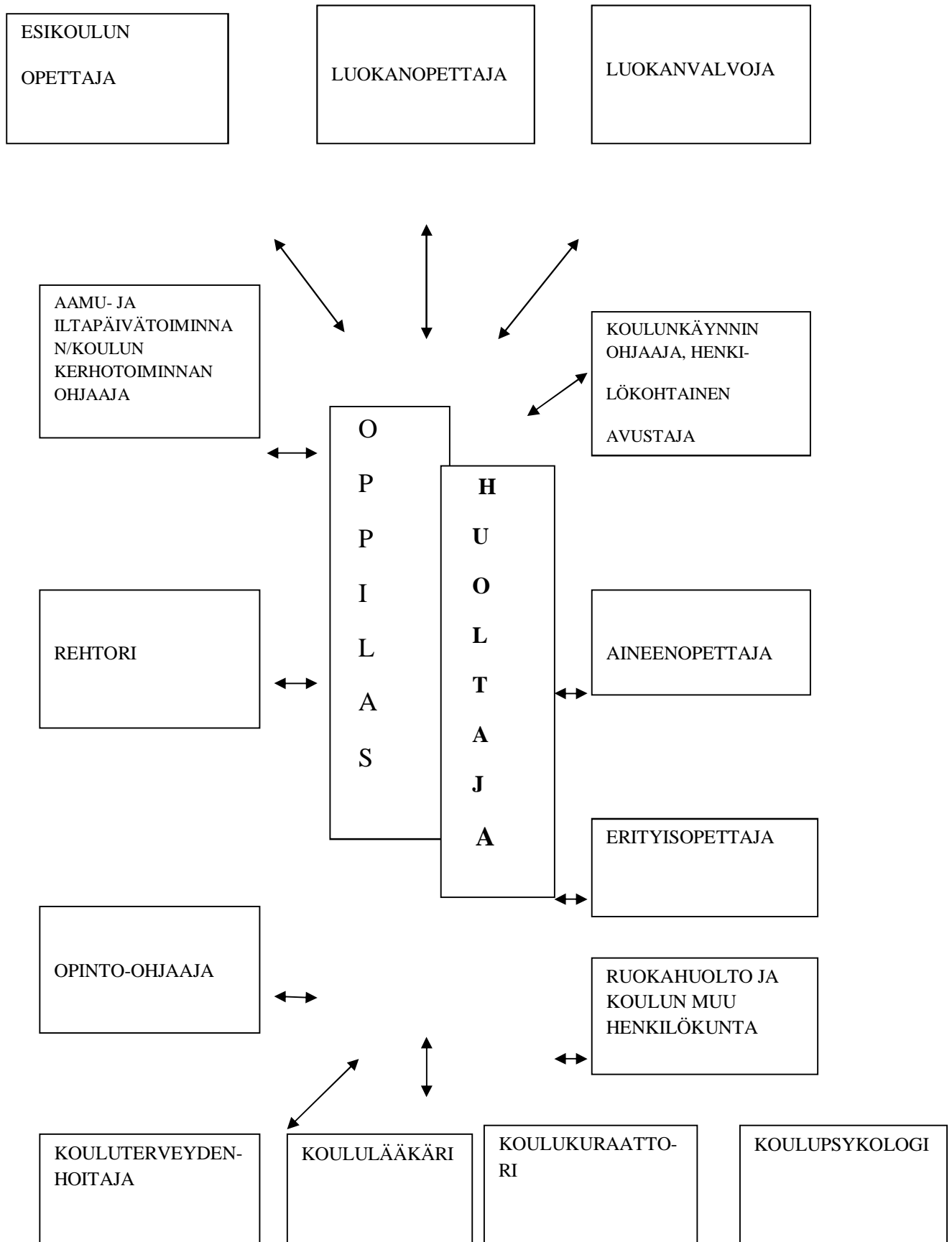
⁵ Eduskunnan sivistysvaliokunnan mietintö 14/2013 vp.

⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 15 § ja 17 §

⁷ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 11 § 1 ja 2 mom.

⁸ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 25 §

3.1. Oppilashuoltotyötä koulun arjessa tekevät

Oppilashuolto on kokonaisuus, jossa eri tahoilla on eri tehtäviä ja toimintatapoja hyvinvoinnin edistämiseksi. Vieremän kunta koulutuksen järjestäjänä huolehtii siitä, että koulujen fyysiset tilat täyttävät hyvät terveyden ja turvallisuuden vaatimukset. Jokaisella kouluyhteisössä opiskelevalla ja työskentelevällä on omia tehtäviä, joista hän huolehtii. Tämän avulla pyritään takaamaan jokaiselle hyvä koulupäivä.

OPPILAS JA HUOLTAJA:

- koulun järjestyssääntöjen noudattaminen
- oppilaan säännöllinen koulunkäynti
- läksyistä huolehtiminen
- ilmoitus poissaoloista ja loma-anomukset
- säännöllinen yhteydenpito luokanopettajaan/luokanvalvojaan
- vanhempainiltoihin osallistuminen
- vähintään yksi luokanopettajan/-valvojan tapaaminen lukuvuodessa
- tarvittaessa HOJKS/HOPPI –palaveriin osallistuminen
- riittävästä hygieniasta, ravinnosta, harrastusmahdollisuuksista ja
- yönestä huolehtiminen
- lapsuuden ja aikuisuuden kunnioittaminen

ESIKOULUNOPETTAJA:

- vahva perustyö
- vastuu kolmiportaisen tuen toteuttamisesta
- järjestää tarvittaessa vanhempainvartit
- säännöllinen yhteydenpito huoltajaan
- huolehtii esiopetus-suunnitelmien tekemisestä ja seuraamisesta
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen ja tarvittaessa ohjaaminen eteenpäin
- perheen ohjaaminen muiden palveluiden piiriin (esim. perheneuvola, sosiaalityöntekijä)
- siirtopalaverien järjestäminen keväällä – tiedonsiirto luokanopettajalle
- elinikäisen oppimisen ja kouluvalmiuksien tukeminen
- kiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen

LUOKANOPETTAJA:

- vahva perustyö
- vastuu kolmiportaisen tuen toteuttamisesta
- säännöllinen yhteydenpito huoltajiin
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen ja tarvittaessa ohjaus kouluterveydenhoitajalle-kuraattorille ja -psykologille
- läksyistä huolehtiminen, tukiopetus, koepäivämäärät
- luokan ja koulun yhteiset tapahtumat ja retket
- poissaolojen seuraaminen ja tarvittaessa ohjaus koulukuraattorille ja -psykologille, loma-anomukset
- vanhempainvartit syksyja/tai kevät
- oppimisen esteiden tunnistaminen ja jatkotoimenpiteet
- koulukiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen
- siirtymävaiheen yhteistyö
- yhteistyö sairaalakoulun kanssa tarvittaessa

LUOKANVALVOJA:

- vahva perustyö
- vastuu kolmiportaisen tuen toteuttamisesta
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen ja tarvittaessa ohjaus kouluterveydenhoitajalle-kuraattorille ja -psykologille
- poissaolojen seuraaminen ja tarvittaessa ohjaaminen koulukuraattorille ja -psykologille, loma-anomukset
- luokanvalvojantunnit
- säännöllinen yhteydenpito huoltajaan
- yhteistyö aineenopettajien kanssa
- vanhempainvartit syksy ja/tai kevät
- oppilaan kouluviihtyvyyden ja opinnoissa menestymisen seuraaminen
- koulukiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen
- yhteistyö sairaalakoulun kanssa tarvittaessa

AINEENOPETTAJA:

- vahva perustyö
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen ja tarvittaessa ohjaus kouluterveydenhoitajalle-kuraattorille ja -psykologille
- vastuu kolmiportaisen tuen toteuttamisesta
- läksyistä huolehtiminen ja tukiopetus
- eriyttäminen
- koepäivämäärät
- oppimisen esteiden tunnistaminen ja jatkotoimenpiteiden selvittely
- jatko-opintojen suunnittelu
- siirtymävaiheen yhteistyö
- oppimisen esteiden tunnistaminen ja jatkotoimenpiteet

ERITYISOPETTAJA:

- vahva perustyö
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen ja tarvittaessa ohjaus kouluterveydenhoitajalle-kuraattorille ja -psykologille
- vastuu kolmiportaisen tuen toteuttamisesta
- oppimisvaikeudet
- keskittymisvaikeudet, sopeutumisongelmat
- työrauhaongelmat
- alisuoriutuminen
- erityislahjakkuudet
- HOJKS/HOPPI
- yksilölliset materiaalit
- siirtymävaiheen yhteistyö
- pienryhmä- ja samanaikaisopetus oppimisvaikeudet
- yhteistyö sairaalakoulun kanssa tarvittaessa

REHTORIT

- vahva perustyö
- koulun johtaminen
- koulun järjestyssäännöistä vastaaminen
- turvallisesta oppimis- ja kasvu ympäristöstä huolehtiminen
- asioiden selvittely, kurinpidolliset toimenpiteet
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen
- yhteydenpito koteihin ja viranomaisiin
- OHR:n koolle kutsuminen/vastaavan nimeäminen
- pedagoginen johtaminen
- koulun toimintaa ohjaavien eri suunnitelmien, seuranta, päivittäminen ja arviointi

Lisäksi Kirkonkylän REHTORI:

- sivistystoimen johtaminen
- Nimeää edustajat oppilashuollon eri työryhmiin

OPINTO-OHJAAJA:

- vahva perustyö
- ainevalinnat./valinnaisaineet
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen ja tarvittaessa ohjaus kouluterveydenhoitajalle-kuraattorille ja -psykologille
- oppilaiden henkilökohtaiset ohjaamiset
- oppilaan itsetuntemus ja minäkuvann tukeminen (vrt.oppilaantuntemus)
- yhdyshenkilö yrityksiin ja muihin työntekijäryhmiin
- järjestää eri ammattialojen vierailijoita koululle
- järjestää tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toisen asteen oppilaitoksiin
- oppilaan opintomenestyksen seuraaminen ja jatkokoulutukseen ohjaaminen

KOULUTERVEYDENHOITAJA:

- terveydenhoidon asiantuntija
- oppilaiden vuosittaiset tarkastukset
- laajennetut terveystarkastukset
- yhdessä koululääkärin kanssa (1.lk, 5.lk, ja 8 lk)
- varhainen puuttuminen lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyen
- tarvittaessa yhteydenpito huoltajaan
- valvoo koulun terveydellisiä oloja yhdessä lääkärin ja terveystarkastajan kanssa
- antaa rokotuksia ja ensiapua koulutapaturmissa
- mieliala-asiat (arviointi, hoidon ohjaus, konsultointi)
- ennaltaehkäisevä työ
- toteuttaa terveyskasvatusta- ja neuvontaa yhdessä muun terveydenhuollon ja koulun henkilökunnan kanssa
- yhteistyön edistäminen kodin, koulun ja muiden tahojen kanssa
- tarvittaessa koulukiusaamiseen puuttuminen

KOULULÄÄKÄRI:

- lääketieteen asiantuntija
- oppilaiden laajat terveystarkastukset yhdessä terveydenhoitajan kanssa
- lääkärinpalvelut, mm. tarvittaessa läheteet lisätutkimuksiin tai -hoitoon tai erikoissairaanhoidon
- toimii yhteistyössä oppilashuollon kanssa
- valvoo koulun terveydellisiä oloja yhdessä terveydenhoitajan ja terveystarkastajan kanssa

KOULUPSYKOLOGI

- auttaa oppilaiden koulunkäyntiin, oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa
- psykologisten tutkimusten tekeminen (oppimisvaikeudet)
- ennaltaehkäisevän työn painottaminen ja oppilaiden psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen
- mielialaan liittyvät pulmat

KOULUNKÄYNNIN OHJAAJAT

- oppilaan avustaminen; fyysiset hoiva/huolenpitotehtävät
- oppilaan kasvun ja kehityksen tukeminen muiden kasvattajien kanssa
- oppilaan kuntoutus tarpeen mukaan
- ohjaa ja tukee oppilasta sekä huolehtii turvallisuudesta oppimisympäristössä
- ohjaaminen oppimistilanteissa sekä siiaisopeettajana toimiminen

VANHEMPAINYHDISTYS

- yhdistyksen toiminnan tavoitteena on edistää oppilaiden, vanhempien ja koulun välistä yhteistoimintaa.
- tavoitteena tukea koteja ja koulua niiden pyrkimyksissä luoda lapsille hyvä

KOULUKURAATTORI:

- tukena oppilaiden koulunkäynnissä, vapaa-aikaan ja eri elämäntilanteisiin liittyvissä kysymyksissä
- tukemassa opettajia ja vanhempia kasvatustehtävässä
- tekee myös luokkamutoista ja ryhmien kanssa tehtävää työtä

TUKIOPPILAAT

- ehkäisevät kiusaamista, puuttuvat siihen tarvittaessa ja ilmoittavat henkilökunnalle
- tarkkailevat löytykö yksinäisiä tai syrjäytymisvaarassa olevia oppilaita
- järjestävät teemapäiviä ja muuta yhteistoimintaa
- parantavat yleistä ilmapiiriä yhteisen tekemisen kautta
- huolehtivat kummiluokkatoiminnasta ja 7. luokan oppilaiden ryhmäyttämisestä
- auttavat valitsemaan keväällä uudet tukioppilaat lähtevien tilalle

OPPILASKUNNAN HALLITUS

- toimii oppilaskunnan äänenä
- pyrkii edistämään oppilaiden vaikutusmahdollisuuksia koulun asioihin
- edistää vuorovaikutusta ja yhteistyötä
- ideoi ja ehdottaa parannuksia kouluympäristöön, hankkii välituntivälineitä
- ylä- ja alakoulun oppilaskuntien hallitukset toimivat yhteistyössä
- pyrkii madaltamaan kynnystä ala- ja yläkoulun välillä mm. yhteisten tapahtumien avulla

KERHOJEN OHJAAJAT

- huolehtii turvallisesta toiminnasta kerhon aikana
- yhteistyö luokanopettajien kanssa lapsen kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa
- yhteydenpito luokanopettajaan ja vanhempiin tarvittaessa

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJAT

- kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen
- huolehtii turvallisesta ja lapsilähtöisestä toiminnasta
- yhteydenpito luokanopettajaan ja vanhempiin tarvittaessa

RUOKAHOOLTO JA MUU KOULUN HENKILÖKUNTA

- kouluruokailu ja välipalat
- koulun fyysisen ympäristön siisteys

3.2 Monialaisten oppilashuoltoryhmien toimintatavat

Oppilashuollon uudistuksen myötä kunnissa on toimii elokuusta 2014 alkaen kolmenlaisia oppilashuoltoryhmiä. Koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä oppilashuollon palveluja tuottavien tahojen kanssa oppilashuoltoryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Vieremän kuntaan valittavan oppilashuollon monialaisen ohjausryhmän asettaa sivistysosaston osastopäällikkö. Monialainen oppilashuollon ohjausryhmä vastaa oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ryhmä kokoontuu vähintään kerran lukuvuodessa tai tarvittaessa.

Kirkonkylän koululla toimii monialainen oppilashuoltoryhmä joka koordinoi ja kehittää oppilashuoltotyötä koulun tasolla. Se osallistuu koko kouluyhteisön hyvinvointia edistävään työhön arvioimalla hyvinvointitilannetta koulun ja luokan tasolla sekä toimii asiantuntijana terveellisen ja turvallisen opiskeluympäristön kehittämisessä. Ryhmä laatii vuosittain koulukohtaisen oppilashuollon työsuunnitelman, johon on kirjattu kehittämiskohteet ja tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvä tapa on laatia toimintakalenteri, jossa huomioidaan asioiden kiireellisyysjärjestys ja kouluvuoden aikana säännöllisesti toistuvat aikarajat esim. nivelvaiheet.

OHR kokoontuu Kirkonkylän koululla kerran kuukaudessa tai tarvittaessa useammin. Kirkonkylän koululla oppilashuoltoryhmän puheenjohtajana, koollekutsujana ja muistion laatijana toimii Kirkonkylän koulun rehtorin tähän tehtävään osoittama henkilö. OHR: n kokoontumisista laaditaan muistio. Muistioon kirjataan läsnäolijat, käsiteltävä asia, päätökset/toimenpiteet, aikataulu, vastuhenkilö ja seuranta.

Yksittäisen oppilaan tai tietyn oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja oppilashuollon palveluiden järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmän kokooa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta.

3.3 Toimintatapoja oppilaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi

Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Ylä-Savon yhteistoiminta-alueelle on laadittu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma- Hyvis vuosille 2016-20. Hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen väline ohjata, johtaa ja kehittää lasten ja nuorten hyvinvointityötä yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Valtakunnallinen kouluterveyskysely tarjoaa runsaasti tietoa nuorten terveydestä ja hyvinvoinnista kehittämistyötä varten. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämisessä on keskeistä varhainen puuttuminen ja puheeksi otto, tukeminen ja tuuppaaminen lasten ja perheiden luonnollisissa kontakteissa neuvolassa, päivähoitossa, kouluissa ja harrastustoiminnassa. Lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä ravitsemus- ja liikunta- ja päihdekasvatusta tulee tehdä koko koulu- ja opiskeluajan ja heitä tulee kannustaa tekemään terveitä valintoja. Erityinen huomio on kiinnitettävä

kehityksen nivelvaiheisiin, siirtymävaiheisiin kodista päivähoitoon, kouluun ja opiskelun eri vaiheisiin ja työhön.

Perusopetuksen koulutuksen tavoitteiksi ja toimenpiteiksi on suunnitelmassa asetettu:

1. Oppilaitos- ja kouluverkko sopeutuu pienenevien ikäluokkien tilanteeseen
Toimenpiteinä esi- ja perusopetus turvataan lähipalveluna, madalletaan esteitä käydä koulua yli kuntarajojen ja koulumatkaan käytettyjen aikojen kehitystä ja koulumatkajärjestelyjä seurataan. Tavoitteena on pienten koululaisten kuljetusaikojen pitäminen kohtuullisena.
2. Koulu tukee tiedollisten osaamistavoitteiden ohella entistä paremmin lapsen yleisen hyvinvoinnin, tunne-elämän, sosiaalisten taitojen sekä eettisen ja esteettisten taitojen kehitystä, jolloin koulut onnistuvat paremmin ongelmien ennaltaehkäisemisessä ja varhaisessa tunnistamisessa. Toimenpiteinä koulujen kerhotoiminnan kehittäminen sekä opetus- oppilashuolto- ja opinto-ohjauksen palveluiden korkea laatu ja ammattihenkilöstön saatavuus.
3. Lasten- ja nuorten kouluviihtyvyys parantuu
Toimenpiteinä fyysisen työ- ja oppimisympäristön kehittäminen. Työilmapiiriä kehitetään yhteisöllisyyttä ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia lisäävään suuntaan sekä lasten ja nuorten opiskelutaitoja vahvistetaan ja opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa autetaan.

Oppilas elää samanaikaisesti kodin ja koulun vaikutuspiirissä. Tämä edellyttää näiden kasvatusyhteisöjen vuorovaikutusta ja yhteistyötä oppilaan kokonaisvaltaisen terveen kasvun ja hyvän oppimisen tukemisessa. Opetus ja kasvatus tulee järjestää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Vuorovaikutus kodin kanssa lisää opettajan oppilaantuntemusta ja auttaa opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta ja siitä, että oppilas suorittaa oppivelvollisuutensa. Koulu tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta kouluyhteisön jäsenenä. Tavoitteena on edistää lasten ja nuorten oppimisen edellytyksiä, turvallisuutta ja koko kouluyhteisön hyvinvointia.

On tärkeää, että huoltajilla on mahdollisuus osallistua koulun kasvatustyön tavoitteiden asettamiseen, suunnitteluun ja arviointiin yhdessä opettajien ja oppilaiden kanssa. Koulun on oltava yhteistyössä huoltajan kanssa niin, että hän voi osaltaan tukea lapsensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä. Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan sekä yhteisö- että yksilötasolla.

Vastuu kodin ja koulun yhteistyön edellytysten kehittämisestä on opetuksen järjestäjällä. Yhteistyö edellyttää koulun henkilöstön aktiivisuutta ja aloitteellisuutta sekä keskustelua ja tiedottamista huoltajan, opettajan ja oppilaan oikeuksista sekä velvollisuuksista. Yhteistyön lähtökohtana on eri osapuolien keskinäinen kunnioitus. Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden erilaisuus, yksilölliset tarpeet sekä perheen kieli- ja kulttuuritausta.

Huoltajille annetaan tietoa opetussuunnitelmasta, opetuksen järjestämisestä, opintoihin liittyvästä arvioinnista, oppilaan tuen tarpeista ja tuen saannin mahdollisuuksista ja huoltajan mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen. Kodin ja koulun yhteistyössä seurataan oppilaan poissaoloja.

Kummioppilastoiminta

Jokaiselle ykkösluokan oppilaalle valitaan kummioppilas viidennen luokan oppilaista. Kummioppilaan tehtävänä on esim. kouluun tutustumispäivänä esitellä koulua ja olla tukena ja turvana koulun arjessa.

Muksuoppi-toiminta

Tarvittaessa oppilaalla on alakoulussa mahdollisuus harjoitella erilaisia vuorovaikutustilanteisiin liittyviä taitoja yhdessä erityisopettajan kanssa Muksuoppi-materiaalin avulla.

Kouluruokailu

- Vieremän kunnan ruokapalvelu suunnittelee ja toimittaa ruoat kaikille kouluille. Ateriat ovat ravitsemuksellisesti monipuolisia ja terveellisiä. Kouluilla tarjotaan myös välipalaa.
- Ruokailut ovat ohjattuja ja valvottuja. Opettajat yhdessä keittiöhenkilökunnan kanssa ohjaavat terveellisiin ja monipuolisiin valintoihin ja hyviin ruokailutapoihin.
- Kirkonkylän koululla toimii kouluruokaryhmä. Ryhmään kuuluu oppilaita, opettajia, kouluterveydenhoitajia, rehtorit ja ruokapalvelun henkilökuntaa. Ryhmä ideoi ja kehittää kouluruokailua.

Erilaiset teemat ja juhlat kertovat oppilaille paikallisista, kansallisista ja kansainvälisistä ruoista ja tavoista.

Lait ja suositukset:

Kouluruokailun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan välipalojen järjestämistä säätelevät Perusopetuslaki N:o 628/1998 ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutokset ja lisäasetukset/2010, sekä Lukiolaki N:o 629/1998/28§. Ruokalistojen suunnittelua ohjaavat Elintarviketurvallisuusviraston viimeisimmät ravitsemussuositukset.

Arvostus:

Lasten ja nuorten valintoihin koulussa vaikuttavat osaltaan ympäristö, kaverit ja vanhemmat. Kouluruoan arvostus lähtee koko koulun henkilöstön sekä kodin sitoutumisesta. Ruokalistasuunnittelussa kiinnitetään huomiota terveellisten, monipuolisten ja houkuttelevien raaka-aineiden käyttöön ja ruokailutapahtumassa ruokapalvelun henkilökunta ohjaa oppilasta koostamaan terveellisiä ja monipuolisia aterioita. Raaka-aineissa pyritään suosimaan kotimaisia ja paikallisia tuotteita. Opettajat näyttävät omalla esimerkillään, miten ruoka-annos koostetaan lautasmallin mukaisesti ja miten ruokailutapahtumassa käyttäydytään. Kotien antama tuki oikean ruokailumallin ja -ateriarytmin toteuttamiseksi on ensiarvoisen tärkeää.

Ateriarytmi:

Kouluruokailun taustalla ovat kansanravitsemuksen tarpeet ja sen tavoitteena on täydentää kodeissa tapahtuvaa ruokailua.

Riittävä kotiaamiainen varmistaa, ettei nälkä yllätä ja keskittyminen häiriinny koulupäivän aluksi. Ennen puoltapäivää pidettävä koululounastauko kestää 30 minuuttia ja se on tarkoitettu sekä oppilaiden että opettajien virkistäytymiseksi ja katkoksi päivän työrytmiin. Iltapäivällä tarjotaan maksullista välipalaa klo 13 ja 14 välitunneilla. Pienimmille oppilaille tarjotaan lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä maksullista aamu- ja välipalaa. Näiden lisäksi oppilaille tulisi olla

mahdollisuus nauttia kotona lämmin päivällisateria sekä 1 – 2 terveellistä välipalaa, jotta päivän ateriarytmi ja riittävä energiansaanti toteutuisivat.

Ruoan turvallisuus:

Jokaisella raaka-aineen alkutuottajalla, jatkojalostajalla, kuljetusyhtiöllä ja tuotteen loppukäyttäjällä on omavalvontasuunnitelma, jonka avulla tarkkaillaan raaka-aineiden ja ruokien oikeita säilytys- ja tarjoilulämpötiloja, varastointia ja käsittelyä. Tällä toimintamallilla pyritään takaamaan raaka-aineiden turvallisuus. Alkuperän jäljitettävyys ja ympäristönsuojelulliset näkökohdat tukevat osaltaan myös lähellä tuotettujen elintarvikkeiden lisääntyvää käyttöä.

Erityisruokavaliot:

Kouluterveydenhoitaja täyttää erityisruokavaliokaavakkeen oppilaan kouluuntulotarkastuksen yhteydessä, mikäli oppilaalla on tarvetta poikkeavaan ruokavalioon. Oppilaan huoltajalla on muilla vuosiluokilla ilmoitusvastuu kouluterveydenhuoltoon ruokavalioon tehtävistä muutoksista, myös erityisruokavaliion loppumisesta. Koululääkäri harkitsee tapauskohtaisesti, tarvitaanko ruokavaliion toteamiseksi lisätutkimuksia. Kouluterveydenhoitaja kokoaa tiedot ja välittää ne ruokahuoltoon sekä luokanvalvojille. Kaavake erityisruokavaliomuutoksista löytyy kunnan internet-sivuilta. Kasvisruokavalioon siirtymisestä vakaumuksen vuoksi tulee aina neuvotella kodin, kouluterveydenhoitajan ja oppilaan kesken, jotta varmistetaan oppilaan perusteet ruokavalioon siirtymisestä ja riittävä energian- ja ravintoaineiden saanti.

Ravitsemus-, terveys- ja tapakasvatus:

Ohjattu kouluruokailu on osa koulun antamaa ravitsemus-, terveys- ja tapakasvatusta, johon osallistuvat kaikki koulun aikuiset kasvattajat. Vieremän kouluissa pidetään yllä ajanmukaista ravitsemustietoutta muun muassa järjestämällä teemaviikkoja ja –päiviä, kuten salaattiviikko, koulumaitopäivä ja toiveruokaviikko.

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhoitajan yhteystiedot löytyvät Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän sekä Vieremän kunnan internetsivuilta. Terveysdenhoitajan vastaanotolle voi tarvittaessa hakeutua ilman ajanvarausta.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on oppilaiden terveyden edistäminen, terveen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin vahvistaminen yhteistyössä oppilaiden, vanhempien ja muun koulun henkilökunnan kanssa. Oppilaat kutsutaan vuosittain terveystarkastukseen terveydenhoitajan vastaanotolle. Laajat terveystarkastukset (terveydenhoitajan ja lääkärin tarkastus) ovat 1., 5. ja 8. luokalla. 8.luokalla oppilaat saavat lääkärin terveystarkastuksessa käytyään maksuttoman nuorison terveystodistuksen, jota tarvitaan mm. mopo-/traktorikorttia hakiessa. Laajoihin terveystarkastuksiin kutsutaan mukaan vanhemmat/huoltajat.

Mikäli oppilaalla on hoitoa vaativa sairaus, on terveydenhoitaja/lääkäri lähinnä konsultatiivinen tukitoimi koululle. Oppilaan sairauden mukainen hoitosuhde on usein muualla, mutta tarvittaessa kouluterveydenhuolto on tukemassa hoitoa.

Mikäli oppilas tarvitsee lääkitystä tai hoidollisia toimenpiteitä koulupäivän aikana, oppilaan vanhempi vastaa hoidon kannalta ajantasaisen tiedon toimittamisen oppilaan luokanopettajalle tai luokanvalvojalle.

Hammashuoltoasioita voi tiedustella Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän hammashoitolasta. Hammashoitaja vierailee myös luokissa.

Koululääkäreinä toimivat Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän lääkärit. Oppilaiden säännölliset lääkärintarkastukset ovat 1-, 5 ja 8-luokalla.luokalla.

Koulutapaturmat ja ensiapu

Ensiavun järjestämiseksi kouluissa on oltava ensiapukaappi. Välineiden hankintavastuu ja ajantasaisuuden ylläpito kuuluu rehtorin tähän tehtävään määräämälle henkilölle. Ensiapukaapit sijaitsevat Kirkonkylän koulun ”kuulutus-/radiohuoneessa” ja käsityötiloissa.

Kaikki kuntamme oppilaat on vakuutettu koulutapaturmien osalta vakuutusyhtiö Pohjolassa. Tapaturman sattuessa siitä on välittömästi ilmoitettava opettajalle, terveydenhoitajalle tai kansliaan. Terveydenhoitajan tehtäviin eivät kuulu sairaanhoidolliset toimenpiteet, vaan terveydenhoitaja ohjaa oppilaan hoidon tarpeen arvion perusteella terveyskeskuksen vastaanotolle tai päivystykseen. Pienet ensiaputoimenpiteet terveydenhoitaja voi hoitaa. Jokaisesta tapaturmasta täytetään tapaturmailmoitus, jonka täyttää se koulun aikuinen joka tapaturman on nähnyt, tai jolle asiasta ensimmäisenä tullaan kertomaan. Tapaturmailmoitus täytetään Wilmassa.

Koulukuraattori

Koulukuraattori on koulun sosiaalityöntekijä. Koulukuraattori auttaa ja tukee oppilaita ja heidän perheitään sosiaalityön keinoin. Koulukuraattorilta saa apua, kun lapsella tai nuorella on pulmia koulunkäynnissä, kaverisuhteissa tai hänen elämässään tapahtuu koulunkäyntiin vaikuttavia muutoksia. Vanhemmat voivat keskustella koulukuraattorin kanssa myös perheeseen liittyvistä asioista. Pulmatilanteita ratkotaan yhdessä vanhempien ja koulun muiden aikuisten kanssa. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä alueen lastensuojelun, perheneuvolan ja terveydenhuollon kanssa ja oppilas ohjataan eteenpäin tarvitsemiensa palveluiden piiriin.

Kuraattorille tai psykologille ohjaudutaan koulun henkilökunnan, kouluterveydenhuollon tai vanhemman aloitteesta. Aloite voi tulla myös koulun ulkopuoliselta taholta kuten lastensuojelusta, perheneuvolasta, lasten ja nuorten psykiatriasta tai nuorisotoimesta.

Koulukuraattorin tehtävät voivat liittyä yksittäisen oppilaan tukemiseen, koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämiseen tai oppilashuollon yhteistyöhön esimerkiksi seuraavasti:

Yksilöön kohdistuva työ

- Oppilaiden ja opiskelijoiden yksilöllinen tukeminen
- Tuen ja ohjauksen tarjoaminen oppilaille ja opiskelijoille koulunkäyntiin, vuorovaikutukseen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvissä tilanteissa
- Perheiden tukeminen kasvatustehtävässä sekä erilaisissa ongelmatilanteissa

- Sosiaalisten selvitysten laatiminen
- Oppilaiden ja opiskelijoiden tukeminen koulunkäynnin nivelvaiheissa
- Oppilaan, opiskelijan ja perheen ohjaaminen koulun ulkopuolisen tuen piiriin
- Kirjallinen työ kuten asiakastyön kirjaaminen sekä lausuntojen ja yhteenvetojen laatiminen

Kouluyhteisöön liittyvä työ

- Koulujen hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen, kehittämiseen ja seuraamiseen osallistuminen
- Oppilashuollon toimintamallien kehittämiseen osallistuminen
- Ryhmien ja luokkien kanssa työskentely
- Koulun kriisityöhön osallistuminen ja psykososiaalisen tuen tarjoaminen yhteisölle, ryhmille tai oppilaille ja opiskelijoille.

Koulupsykologi

Koulupsykologin yhteystiedot ja vastaanottoajat löytyvät joka lukuvuosi päivitetävästä lukuvuosiotiedotteesta. **Lukuvuonna 2018-19** koulupsykologin palvelut hankitaan ostopalveluna Iisalmen Tietotaidolta. Omaa koulupsykologiaa ei ole Vieremän kunnan kouluissa.

Koulupsykologi auttaa oppilaiden koulunkäyntiin, oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa. Koulupsykologi työskentelee yhteistyössä oppilaan, hänen vanhempiansa, koulun henkilökunnan sekä tarvittaessa muiden oppilasta hoitavien tahojen kanssa.

Koulupsykologityö painottuu pääasiassa psykologisiin tutkimuksiin ja asiantuntijalausuntojen ja suositusten laatimiseen. Koulupsykologi tapaa asiakkaita seuraavien haasteiden parissa: oppimisvaikeudet, tarkkaavaisuuden pulmat ja keskittymisen vaikeudet, käyttäytymisen häiriöt ja mielialaan liittyvät pulmat.

Koulukuljetukset

Esi- ja perusopetuksen oppilaalle järjestetään maksuton koulukuljetus omaan lähikouluun, jos koulumatka

- 0 - 2 vuosiluokan oppilaalle, jos koulumatka on vähintään 3 km, (perusopetuslain mukaan 5 km)
Esioppilaalla 1 km, jos kuljettava matka valaisematonta tietä (haja-asutusalueella)
- 3 - 9 vuosiluokan oppilaalle, jos koulumatka on vähintään 5 km

sekä lukion oppilaille joiden koulumatka on vähintään 5 km.

Muutoin kuljetus erityisperustein sivistyslautakunnan päätöksellä. 1 kk sivistysjohtajan päätöksellä, jos kyse on koulumatkan vaarallisuuden arvioinnista suurpetohavaintojen perusteella.

Kuljetukseen oikeutetun esi-,perus- ja lukio-opetuksen oppilaan koulumatkaan voi sisältyä myös kävelyosuus, joka pääosin voi olla enintään viisi kilometriä, paitsi esioppilaalla, 1. ja 2. luokan oppilaille enintään kolme kilometriä. Esiopetuksessa olevalla, jolla ei ole tievalaistusta, kävelyosuus on 1 km.

Kuljetukset järjestetään liikennöitsijän omakustanteisen linjaliikenteen, Ely:n järjestämän linjaliikenteen ja Vieremän kunnan ostoliikenteen avulla. Kuljetuksessa käytetään linja-autoja, pienoibusseja ja tilatakseja.

Koululaiskuljetuksia säätelee perusopetuslain 32 pykälä.

”Perusopetuslaki 21.8.1998/628

32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

[\(19.12.2003/1139\)](#)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. [\(24.6.2010/642\)](#)

L:lla [642/2010](#) muutettu 2 momentti tulee voimaan 1.1.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. [\(19.12.2003/1139\)](#)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Koulun vastuu

- Vuosittain kouluissa käsitellään koulukohtaiset koulukuljetusten pelisäännöt.
- Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.
- Koulu arvioi kuljetusten toimivuutta ja kehittää kuljetusjärjestelyitä.

Vanhemmat huolehtivat, että oppilas

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- on pukeutunut sään mukaisesti
- käyttää pimeällä heijastinta
- kuljetusreitillä varten pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää
- oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna.
- Vanhemmat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Jos oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, vanhemmat ilmoittavat.
- Poissaolosta suoraan liikennöitsijälle sekä koululle. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.

Oppilas

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, että kaikki ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä
- istuu penkille ja kiinnittää turvavyön
- automatkalla käyttäytyy asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä
- kertoo kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistuu autosta viivyttämättä. Jos joutuu ylittämään tien, odottaa, kunnes

kuljetusauto

on jatkanut

matkaa

- ymmärtää pelisäännöt ja sitoutuu noudattamaan niitä.

Kuljettajan vastuu

- Vaitiolo velvollisuus: Kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille.
- järjestyksenpito autossa ja ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan ja koululle

Vieremän kirkonkylän koulun järjestyssäännöt

Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. (PoL 29§)

Järjestyssäännöt ovat voimassa oppilaan ollessa koulussa tai osallistuessa koulun toimintaan koulun ulkopuolella.

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaalla on oikeus maksuttomaan perusopetukseen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, henkilökohtaiseen koskemattomuuteen sekä turvalliseen opiskeluympäristöön. (PL 731/1999, PoL 29§)

Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä myönnetty vapautusta. Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (PoL 35§)

Koulussa on käytössä toimintamalli kiusaamisen ehkäisemiseksi. Koulussa on käytössä KiVa-koulu- ja Askeleittain –ohjelmat.

Koulun järjestyssääntöjen rikkomisesta koululla on mahdollisuus käyttää perusopetuslaissa ja asetuksissa määrättyjä rangaistuksia. Vakavia ja toistuvia rikkomuksia selvitetään koulun toimintamallin mukaisesti. Vahingon aiheuttaja korvaa tahallaan aiheuttamansa vahingon. Kouluun ei myöskään saa tuoda toisille ja itselle vaaraa aiheuttavia esineitä tai aineita. (PoL 29§) Omien arvoesineiden, puhelimen ja muiden laitteiden, joita opetuksessa ei tarvita, tuominen kouluun on oppilaan omalla ja hänen vanhempiansa vastuulla.

Järjestyssääntöjen muistilista:

- Saavun kouluun ja oppitunnille täsmällisesti koulutyössä tarvittavat välineet mukana.
- Käyttäydyn asiallisesti ja toista kunnioittavasti kaikkia kohtaan.

- Annan kaikille opiskelu- ja työrauhan
- Kunnioitan jokaisen oikeutta koskemattomuuteen sekä henkilökohtaisen omaisuuden koskemattomuuteen
- Kerron koulun aikuiselle, jos huomaan epäasiallista käytöstä tai joku loukkaantuu.
- Käytän tieto- ja viestintäteknologiaan liittyviä laitteita asianmukaisesti.
- Noudatan opettajan ohjeita kännykän ja muiden laitteiden käytöstä oppi- ja välitunneilla. Mobiililaitte on koulupäivän aikana repussa / taskussa äänettömällä. Käytän tieto- ja viestintäteknologiaan liittyviä laitteita vastuullisesti.
- Pidän koulun tiloista, tavaroista ja piha-alueesta huolta, jotta ne säilyvät hyvässä kunnossa, ehjinä ja siisteinä. Ilmoitan, jos huomaan että jokin on esim. rikkoutunut.
- Sisätiloissa kävelen vain sukkasillani tai sisäkengillä. Ulkokengät riisun käytävässä luokan ulkopuolella, kengät ja muut ulkoiluvälineet säilytän niille osoitetuissa paikoissa naulakoissa.
- Noudatan välituntisääntöjä ja välituntivalvojan ohjeita. Välitunnilla en poistu koulun alueelta
- Koulupäivän aikana pysyn koulualueella, ellei muuta erikseen sovita.
- Välitunnit vietän välituntialueella. Välitunnit vietän ulkona, joten pukeutumisen tulee olla säänmukainen.
- Koulun pihan leikkivälineitä käytän sovitusti vuorotellen.
- Koulupäivän päätyttyä poistun koulun alueelta. Koulupäivän päätyttyä lähdän heti kotiin. Koulurakennukseen tai pihalle en jää oleilemaan, ellei asiasta ole sovittu erikseen opettajan kanssa. Piha-alue on varattu aamulla ennen koulun alkua ja iltapäivällä klo seitsemääntoista asti aamu- / iltapäivätoiminnan käyttöön.
- Muistan, että makeiset, energiajuomat ja limsat yms. eivät kuulu koulu-aikaan, jollei asiasta ole erityisesti opettajan kanssa sovittu.

Koulumatka

- Vakuutus on voimassa koulumatkoilla. Saavun aamulla suorinta reittiä kouluun ja lähdän koulupäivän jälkeen suorinta reittiä kotiin.
- Koulukuljetusta odotan sille osoitetulla paikalla.
- Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöt ovat nähtävissä kunnan ja koulun kotisivulla sekä Wilmassa. Järjestyssäännöt ovat myös koulun ilmoitustaululla.

Järjestyssäännöt käsitellään vuosittain lukuvuoden alkaessa oppilaiden ja henkilökunnan kanssa.

Säännöistä tiedotetaan myös huoltajille.

Järjestyssääntöjä tarkistetaan opetushallituksen ohjeiden mukaisesti oppilaiden, henkilökunnan ja huoltajien kanssa yhteistyössä.

Lisäksi koululle on laadittu käytänteet välitunneille. Luokkiin voidaan laatia yhdessä oppilaiden kanssa järjestyssääntöjen pohjalta luokkakohtaisia käytänteitä.

Poissaoloihin puuttuminen

Tämän ohjeistuksen perusteella puututaan toistuviin epäselviin poissaoloihin.

Luokanopettaja / -valvoja vastaa luokkansa poissaolojen seurannasta. Koko koulun osalta poissaolojen seurannasta vastaa rehtori.

Oppilaan huoltaja on velvollinen ilmoittamaan etukäteen oppilaan poissaolosta. Muuhun kuin sairaudesta johtuvaan poissaoloon on huoltajan haettava lupa erikseen luokanopettajalta / -valvojalta. Yli viiden päivän pituiseen poissaoloon luvan antaa rehtori.

Oppilashuoltoryhmä keskustelee oppilaan poissaoloista ja sopii asiaan puuttumisesta. Tarvittaessa sovitaan toimenpiteistä ja vastuista. Luokanopettaja /-valvoja toimii linkkinä kodin ja koulun välillä, mikäli asiasta ei ole sovittu toisin.

Jos oppilaalla on 1-3 päivän sairauspoissaoloja yhteensä 10 työpäivää neljän kuukauden aikana, seuraa automaattinen puuttumiskäytäntö. Mikäli luokanvalvojan / -opettajan puuttumiskäytäntö ei tuo selvyyttä poissaoloihin tai ne jatkuvat, tarjotaan oppilaalle koululääkärin kohdennettua terveydentilan ja koulukuntoisuuden arviota. Luokanopettaja / -valvoja kertoo huoltajalle koulun ottavan yhteyttä kouluterveydenhoitajaan. Arvion perusteella koululääkärillä on velvollisuus tuoda perusopetuslain 40.§:n mukaisesti oppilashuoltoryhmän tietoon oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot.

Mikäli terveydentilan arvio ei anna selitystä poissaoloihin ja poissaolot jatkuvat seuraa lastensuojeluilmoitus ja sitä kautta lastensuojelutarpeen arviointi. Koulun edustaja on velvollinen tekemään lastensuojeluilmoituksen, jos oppilas on ollut poissa 100 tuntia lukuvuoden aikana, eikä kohdennetussa terveystarkastuksessa tai muussa puuttumiskäytännössä ole löytynyt hyväksyttävää syytä poissaoloihin.

Mikäli lastensuojeluilmoitus ei johda toimenpiteisiin tai selvittämättömät poissaolot jatkuvat, rehtori ilmoittaa asiasta sivistysosaston osastopäällikölle, joka vie asian tarvittaessa sivistyslautakunnan käsittelyyn. Lautakunta voi huomauttaa huoltajaa tai tehdä tutkintapyyntöä poliisille oppivelvollisuuden valvonnan laiminlyönnistä.

Koulutehtävien laiminlyönti:

Kotitehtävien tarkoituksena on kerrata koulussa opittuja asioita. Oppilaan velvollisuus on huolehtia annettujen kotitehtävien tekemisestä. Huoltaja vastuulla on tarkistaa, että tehtävät tulevat tehdyksi. Oppilaan ollessa pois koulusta, oppilas tai huoltaja ottavat selville annetut kotitehtävät. Mikäli oppilas laiminlyö kotitehtävien tekemisen hänelle voidaan määrätä osallistuminen koulun jälkeen läksyparkkiin. Läksyparkkikäytännöt ilmoitetaan lukuvuositedotteessa.

Oppilashuollon yhteistyö koulutuksen eri siirtymävaiheissa

Lapsen siirtyessä päivähoidosta esiopetukseen päivähoidossa käytetty varhaiskasvatussuunnitelma siirtyy hänen mukanaan. Keväällä järjestetään keskustelu johon osallistuvat lapsen vanhemmat, päivähoidon ja esiopetuksen edustus sekä tarvittaessa sidosryhmät. Tämä keskustelu on samalla esiopetuksen aloituskeskustelu.

Oppilaan siirtyessä esiopetuksesta alakouluun järjestetään huhtikuussa siirtopalaveri, johon osallistuvat varhaiskasvatuksen opettajia sekä tuleva 1lk:n opettaja sekä erityisopettajat. Palaverin tarkoituksena on saada opetuksen järjestämisen kannalta tarvittava tieto koulunsa aloittavista oppilaista. Esiopetus vuoden aikana on käytetty Eskarin arki-materiaalia tiedon keräämiseen.

Alakoulusta yläkouluun siirryttäessä yläkoulun erityisopettaja järjestää huhti-toukokuussa siirtopalaverit opettavien opettajien kanssa opetuksen järjestämisen kannalta tarvittavan tiedon saamiseksi. Yläkoulun erityisopettaja siirtää opetuksen kannalta tarvittavan tiedon muille opettajille. Toukokuussa järjestetään 6-luokkalaisille ryhmäytymispäivä, johon tulevat luokanvalvojat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan. Syksyllä 7:llä luokalla pidetään Kiva koulutunteja, jossa ryhmäytymistä jatketaan.

Yläkoulusta toiselle asteelle siirryttäessä järjestetään ammattikouluesittelyjä ja vierailuja. Erityisesti erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden jatko-opintojen suunnittelussa tehdään yksilöllisiä suunnitelmia. Suunnitteluun osallistuvat luokanvalvoja ja yläkoulun erityisopettaja.

Oppilaiden opintojen ohjaus

Oppilaanohjauksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä siten, että oppilas kykenee edistämään opiskeluvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Ohjauksen tuella oppilas tekee omiin kykyihinsä ja kiinnostuksiinsa perustuvia opiskelua, koulutusta, arkielämää ja elämänuraa koskevia ratkaisuja.

Oppilaanohjauksen tarkoituksena on edistää koulutyön tuloksellisuutta, lisätä hyvinvointia koulussa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Sen avulla edistetään myös koulutuksellista, etnistä ja sukupuolten välistä tasa-arvoa. Oppilaan turvallista siirtymistä opintopolun nivelvaiheissa tulee tukea oppilaanohjaajien ja toisen asteen oppilaitosten ohjauksesta vastaavien opinto-ohjaajien sekä opettajien välisellä yhteistyöllä, joka ylittää oppilaitosten ja kouluasteiden väliset rajat.

4. YKSILÖKOHTAISEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

Oppilashuolto on sekä koulun arjessa tapahtuvaa kaikkien koulun aikuisten luonnollista toimintaa, että monialaista yhteistyötä. Oppilashuollon tarkoituksena on tukea ja edistää lapsen tasapainoista ja tervettä kasvua, kehitystä ja oppimista sekä ehkäistä syrjäytymistä. Oppilashuollon tavoitteena on välittämisen, huolenpidon ja myönteisen vuorovaikutuksen toimintakulttuurin edistäminen kouluyhteisössä. Oppilashuolto on koko koulun ja sen toimintaympäristössä työskentelevien yhteinen asia.

Koulujemme oppilashuollon tavoitteena on luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kasvuympäristö ja taata siten kaikille Hyvä koulupäivä. Hyvä koulupäivä on sitä, että kaikilla on hyvä olla koulussa. Oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja on lähinnä oppilasta ja tietää parhaiten mitä oppilaalle koulussa kuuluu. Moni oppilasta koskettava tai askarruttava asia ratkeaa usein oman opettajan johdolla. Opettaja pitää säännöllistä yhteyttä vanhempiin ja yhteistyössä on tärkeää vanhempien osallisuus lapsen koulunkäynnissä.

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

Oppilashuollon asiantuntijaryhmään voidaan ottaa käsiteltäväksi yksittäisen oppilaan asia, jos asia ei ratkea luokanopettajan/-valvojan ja vanhempien välisissä keskusteluissa (katso Kasvatuskeskustelu-kaavio Luku 5.1) tai kun huoli oppilaasta vaatii asian käsittelyä. Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu oppilaan tai jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa kirjalliseen suostumukseen. (Liite) Jos oppilas/vanhemmat haluavat hänen asiansa käsittelyyn voi oppilaan/vanhemman yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä.

Alaikäinen tai muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muuta henkilökohtaiset ominaisuutensa ja asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevaan oppilashuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä oppilashuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se selvästi ole hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee oppilashuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä oppilashuollon palveluja. Kaikkia oppilashuoltotyöryhmän jäseniä sitoo vaitiolovelvollisuus. Yksittäisen oppilaan oppilashuollolliset asiat ovat salassa pidettäviä.

Oppilashuoltoryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 26 §:n 3 momentissa säädetään.

Aina ennen kuin yksittäisen oppilaan asiaa käsitellään monialaisessa asiantuntijaryhmässä on hankittava asianosaisen tai hänen huoltajansa kirjallinen suostumus asian käsittelyyn. Suostumuksen hankkii se oppilashuollon työntekijä, joka katsoo, että asiaa tulisi käsitellä ryhmässä. Asianosainen oppilas ja hänen huoltajansa ovat mukana päättämässä ketä asiantuntijoita ryhmään kutsutaan.

Kun oppilashuollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään yksittäisen oppilaan oppilashuollon tarvetta, tai kun sen jäsenet toteuttavat jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä oppilashuollon tukitoimia, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilön on kirjattava ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät oppilasta koskevat tiedot oppilashuoltokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:⁹

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- asian aihe ja vireille panija,
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

---

⁹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 § 2 mom. ja 20 § 1, 3 ja 4 mom.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.¹⁰

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Opetuksen järjestäjä nimeää rekisterille vastuuhenkilön. Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä ja niitä säilytetään koulun kassakaapissa. Kouluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut oppilashuoltoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat oppilaan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Oppilashuollon kuraattori kirjaa yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot oppilashuollon kuraattorin asiakaskertomukseen.

4.1 Oppilaalle tarjottava oppilashuollollinen tuki kurinpitorangaistuksen yhteydessä sekä silloin, kun opetukseen osallistuminen on evätty

Jokaiselle koululle on laadittu järjestyssäännöt, jotka käydään joka syksy läpi yhdessä oppilaiden kanssa. Jos oppilas rikkoo järjestyssääntöjä vastaan opettaja tai tarvittaessa rehtori keskusteleo oppilaan kanssa asiasta. Mahdollinen seuraamus voi olla kasvatukseen keskustelu, jossa oppilas joutuu miettimään mitä koulun sääntöä vastaan rikkoi ja miksi. Muita seuraamuksia voi olla esim. jälki-istunto.

Jos oppilas rikkoo koulun järjestyssääntöjä vastaan ja teon ollessa niin vakava, että oppilas on erotettava koulusta määräajaksi, asiasta ilmoitetaan huoltajille sekä suullisesti, että kirjallisesti. Jos oppilas erotetaan koulusta määräajaksi tai hänen opetukseen osallistumisensa evätään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, koulu huolehtii siitä, että oppilaalla on mahdollisuus suorittaa niitä tehtäviä ja opiskella niitä asioita, joita koulussa tuona aikana opiskellaan. Luokanopettaja tai -valvoja laatii erotetulle oppilaalle suunnitelman, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

5. OPPILASHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA

Kodin ja koulun hyvän yhteistyön lähtökohtana on keskinäinen arvostus. Arvostukseen perustuvassa vuorovaikutuksessa opettajat, muut koulun työntekijät, vanhemmat ja oppilaat rakentavat yhteistä ymmärrystä lapsen hyvästä koulunkäynnistä ja oppimisesta. Yhteistyön päämäärä on oppimisen, terveen kasvun ja kehityksen tukeminen lapsen ja nuoren oppimispolun aikana.

Koulun tehtävänä on olla aloitteellinen yhteistyössä. Yhteistyö edellyttää keskinäistä luottamusta. Luottamuksen tärkein perusta on oikeudenmukaisuus. Luottamus rakentuu yhteistoiminnassa ja yhteisessä keskustelussa. Luottamuksen syntyyn tarvitaan aikaa, yhteisiä kohtaamisia sekä jatkuvaa, pitkäjänteistä ja aktiivista vuoropuhelua. Vanhempien luottamus kouluun ja lapsen saamaan opetukseen rakentuu siitä tiedosta, jonka he saavat opettajan ja lapsen välisestä suhteesta. Arvostava, lapsen yksilöllisyyttä kunnioittava asenne vahvistaa vanhemman roolia lapsen koulunkäynnin tukijana ja auttaa vanhempia ja opettajaa yhdessä löytämään sopivia tapoja tukea lapsen oppimista.

---

¹⁰ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 20 § 5 mom.

Yhteistyö alkaa kuulemisesta. Kuuleminen edellyttää turvallista ja avointa keskusteluympäristä. Kuulluksi tuleminen kokemus on erityisen tärkeää kodin ja koulun ensimmäisissä tapaamisissa ja lapsen koulunaloituksen ja kouluasteelta toiselle siirtymisten yhteydessä.

Vieremällä kodin ja koulun yhteistyö alkaa yleensä kun lapsi aloittaa koulun. Keväällä järjestetään jokaisella koululla kouluun tutustumispäivä, johon tulevat oppilaat ja vanhemmat osallistuvat. Luokan tuleva opettaja, tulevat oppilaat ja vanhemmat tutustuvat toisiinsa ja uuteen kouluun. Opettaja kertoo oppilaille ja vanhemmille koulunaloitukseen liittyvistä asioista.

Syksyllä koulun alettua opettaja tutustuu oppilaisiinsa. Syyskuussa opettaja kutsuu vanhemmat koululle keskustelemaan oppilaasta ja koulunaloituksesta. Keskustelun aikana täytetään Minä Oppijana-lomake (alakoulu), josta alkaa muodostua oppilaan Oppimisen polku-kansio. Minä Oppijana-lomake päivitetään arviointikeskusteluissa/kehityskeskusteluissa ainakin kerran vuodessa. Minä Oppijana-lomakkeen tarkoituksena on luoda hyvä ja keskustelevalta pohja opettajan ja vanhempien väliselle yhteistyölle. Yläkoulussa vastaava arviointi tehdään Wilmassa olevan sähköisen arviointilomakkeen avulla.

Tiedottaminen on keskeinen osa kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Syksyllä 2011 Vieremän kouluissa otettiin käyttöön Wilma, jonka avulla tiedotetaan koulun ja luokkien asioista sekä vanhemmat ja opettajat voivat tiedottaa ja ilmoittaa asioita sekä käydä keskustelua. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan myös koulujen tiedotteissa. Vanhemmille annetaan tietoa opetussuunnitelmasta, opetuksen järjestämisestä, arvioinnista, oppilaan tuen tarpeista ja tuen saannin mahdollisuuksista. Opetussuunnitelma on nähtävillä koulun internetsivuilla ja Wilmassa.

Alakouluissa ja yläkoulussa järjestetään kaikille luokille yhteinen vanhempainilta alkusyksystä. Vanhempainilloissa tiedotetaan ja keskustellaan ajankohtaisista asioista.

Kuudennen luokan keväällä järjestetään tulevien 7-luokkalaisten vanhemmille vanhempainilta, jossa käsitellään yläkoulun aloitukseen liittyviä asioita. Lisäksi järjestetään valinnaisaineilta 7-luokalla ja yhteisvalintailta 8-luokkalaisten vanhemmille.

Luokkakohtaisia vanhempainiltoja opettajat järjestävät tarpeen mukaan. Luokan tasolla yhteistyön tarkoituksena on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja luokan sosiaalisia suhteita.

Kouluilla järjestetään erilaisia tapahtumia lukuvuoden aikana. Vanhemmat kutsutaan mukaan osallistumaan ja järjestämään juhlia ja tapahtumia.

5.1 Kasvatuskeskustelu-toimintatapa

Kodin ja koulun yhteistyössä kaikki asiat pyritään hoitamaan avoimesti, tavalla, että vanhemmat osallistuvat aina omaa lastaan koskevien asioiden käsittelyyn ensisijaisina ja asian ollessa ajankohtainen. Vieremällä huolta herättävien asioiden käsittelyyn on kehitetty toimintatapa, jota kuvataan kaaviossa seuraavalla sivulla. Toimenpiteet alkavat sivun alareunasta tehostuen ylöspäin mentäessä. Toimintatapaa päivitetään tarpeen mukaan ja sitä käsitellään yhdessä vanhempien kanssa vanhempainilloissa.

KIRJALLINEN
VAROITUS

rehtori

Määräaikainen
erottaminen/loppupäivä

OHR /rehtori

LASTENSUOJELU-
ILMOITUS

rehtori tai henkilökunta
omalla niemellä/OHR

JÄLKI-ISTUNTO
kirjallisia tai suullisia
tehtäviä

tai hiljaisuus (60 min)

Jos ei tule --> KaKe 2.

MUUT

puhdistamaan/järjestämään
valvotusti/
vahingonkorvausvelv.

Läksyparkki
Jos ei tule --> Kake
2.
2 viikkoa aikaa

KAKE (kirjataan)

1. Opettaja ja LV. Soitto
Pohdintapipo

2. LV + vanhemmat + rehtori
Virkatyöaika 8 - 16
Mahdollisimman pian (viikko)

3. Ed.+ kuraattori/psykologi

Tupakka
1.
Terveystoiminta
2. Jälki-istunto
3. Poliisi

KiVa - koulu

Rikos ihmisyyttä
vastaan

OHR
Tuki ja todelliset
syyt

PUHUTTELU (tuntimerkintä)
Kolmen sääntö

Vieremällä kouluilla toimii vanhempainyhdistyksiä, joiden tarkoituksena on edistää oppilaiden, vanhempien ja koulun välistä yhteistoimintaa. Tavoitteena on tukea koteja ja koulua niiden pyrkimyksissä luoda lapsille hyvä oppimis- ja kasvuympäristö sekä edistää heidän tasapainoista ja monipuolista kehitystään. Vanhempainyhdistysten kautta on mahdollista tuoda esille vanhempien kannanottoja koulua ja kasvatusta koskevissa kysymyksissä. Vanhempainyhdistysten kokouksiin osallistuu myös opettajien edustaja.

5.2 Lastensuojeluilmoitus

Kun koulussa herää huoli siitä, että oppilaan hoito ja huolenpito eivät vastaa hänen tarpeitaan, olosuhteet vaarantavat kehitystä tai oppilaan oma käyttäytyminen on haitallista tai vaarallista, koululla on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus eli saattaa asia lastensuojelun arvioitavaksi. Tämän jälkeen lastensuojelu selvittää oppilaan lastensuojelun tarpeen ja käynnistää tarvittaessa työskentelyn lapsen ja hänen perheensä tukemiseksi ja auttamiseksi. Lastensuojelulla on myös mahdollisuus puuttua tilanteeseen välittömästi, jos se on välttämätöntä lapsen suojelemiseksi. Koulun ei siis tarvitse olla varma siitä, että tilanteessa tarvitaan lastensuojelun toimenpiteitä. Tämän arvion tekeminen on lastensuojelun tehtävä.

Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia opetustoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluksessa toimivia työntekijöitä riippumatta heidän työ- tai palvelussuhteensa lajista. Ilmoitusvelvollisia ovat siis esimerkiksi opettajat, koulunkäyntiavustajat, kouluterveydenhoitajat, iltapäiväkerhon ohjaajat ja kuraattorit. Koulussa työskentelevillä harjoittelijoilla tai vapaaehtoistyöntekijöillä ei ole ilmoitusvelvollisuutta mutta heilläkin on oikeus tehdä ilmoitus tarvittaessa. Lomake lastensuojeluilmoituksen tekemiseen löytyy internetistä Ylä-Savon Soten sivulta osoitteesta <http://www.ylasavonsote.fi/index.asp?link=4982.7359&language=1>

Lapsella ja hänen huoltajillaan on pääsääntöisesti oikeus tietää, kuka lastensuojeluilmoituksen on tehnyt. Ilmoitusvelvollisten osalta ilmoittajan henkilöllisyyden salaaminen ei ole työskentelyn kannalta mielekästä eikä mahdollista. Hyvä käytäntö on, että ilmoituksen tekemisestä kerrotaan oppilaalle ja hänen huoltajalleen, ellei ole erityistä syytä pidättää tätä tietoa

Koululta tehtävässä viranomaisyhteistyössä pyritään joustavuuteen. Oppilashuoltoryhmä tai rehtori toimivat viranomaistyön organisoijina ja nämä tahot voivat ottaa tarvittaessa yhteyttä kunnan sosiaalitoimeen, koulupoliisiin, pelastusviranomaisiin tai muihin tarpeellisiksi katsomiinsa viranomaisiin.

6.OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

Koulun rehtori vastaa siitä, että henkilöstö, oppilaat ja huoltajat sekä yhteistyökumppanit perehdytetään oppilashuollon järjestämistä koskevaan suunnitelmaan. Sivistysosaston osastopäällikkö ja koulujen rehtorit vastaavat oppilashuoltosuunnitelman ja toimintaohjeiden päivittämisestä, seuraamisesta sekä toteutumisen seurannasta, arvioinnista ja tiedottamisesta.

Liitteet:

Liite 1. Suostumus yksilökohtaisen oppilashuoltoasian käsittelyyn asiantuntijaryhmässä

Liite 2. Lastensuojeluilmoitus

Liite 3. Kasvatuskeskustelun Pohdintapipo

POHDINTAPIPO

Nimeni: _____ Päivämäärä ___/___-___ Klo _____

Mitä tein? _____

Mitä koulun sääntöä vastaan rikoin? _____

- ___ Halusin muiden huomiota.
- ___ Halusin hallita tilannetta.
- ___ Halusin kilpailla opettajan kanssa.
- ___ En halunnut tehdä tehtäviä.
- ___ En tiennyt, mitä minun olisi pitänyt tehdä.
- ___ Halusin kostaa.
- ___ En ollut tehnyt kotitehtäviä.
- ___ Muu syy. Mikä? _____

Miksi tein näin?

Miksi tällainen käytös ei ole sallittua? _____

Miten käyttökseni vaikutti muihin? _____

Miten aion korjata käyttäytymistäni, että pystyn taas opiskelemaan luokassa? _____

Koska olin poissa oppitunnilta, läksyksi tuli seuraavaa: _____

_____

Oma allekirjoitukseni

_____

Opettajan allekirjoitus

_____

Huoltajan allekirjoitus